

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9Csp/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619201179
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6619201179.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Evou Triznovou v spore žalobcu: R Collectors, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: A. Š., H.. XX.XX.XXXX, R. C. Q. XXX, XXX XX Q., štátny občan Slovenskej republiky, v spore o zaplatenie 18.247,57 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu žalobcu proti žalovanému o zaplatenie istiny vo výške 10.684,74 Eur, úrokov z istiny vo výške 7.562,83 Eur, zmluvného úroku vo výške 16,90 % ročne zo sumy 10.684,74 Eur počnúc od 05.03.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 10.684,74 Eur počnúc od 05.03.2019 do zaplatenia z a m i e t a.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov sporu proti žalobcovi n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca - R Collectors, s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava podal dňa 07.03.2019 na Okresný súd Lučenec žalobu o zaplatenie dlžnej istiny vo výške 10.684,74 Eur, dlžných úrokov z istiny vo výške 7.562,83 Eur, zmluvného úroku vo výške 16,90% ročne zo sumy 10.684,74 Eur počnúc od 05.03.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 10.684,74 Eur počnúc od 05.03.2019 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 06.08.2018 medzi zmluvnými stranami Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava ako postupcom a R Collectors, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297 ako postupníkom bola pohľadávka postupcu vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. 4825328886 postúpená na žalobcu. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy boli aj Obchodné podmienky Postupcu pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky Postupcu a Sadzobník poplatkov. Žalovaný svojim podpisom na Zmluve potvrdil, že sa s týmito dokumentmi oboznámil a súhlasí s ich obsahom. Na základe Zmluvy, Postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 11.000,00 Eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť Postupcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa Zmluvných dokumentov. Žalovaný neplnil úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovaného s plnením úveru Postupca v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyhlásil dňa 21.03.2016 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný časť dlžnej sumy z úveru zaplatil. Jednotlivé splátky a spôsob ich započítania sú uvedené v Aktuálnom stave úveru, vyhotoveného z bankového informačného systému. Poslednú čiastkovú úhradu úveru žalovaný vykonal dňa 20.02.2019. Od tohto dňa však žalovaný žiadnu ďalšiu úhradu úveru nevykonal. Na základe vyššie uvedených skutočností je žalovaný ku dňu 04.03.2019 povinný zaplatiť žalobcovi dlžné sumy, ktoré sú presne špecifikované v žalobe.

2. Okresný súd Lučenec vyzval žalobcu, aby oznámil, či trvá na žalobe, pretože predbežným právnym posúdením súd dospel k záveru, že uplatnený nárok je premlčaný. Veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 21.03.2016, kedy bol žalovaný

preukázateľne v omeškaní so splátkou od 25.05.2015, ktorá skutočnosť vyplýva z prehľadu splátok a úhrad. Veriteľ musí pri zosplatnení dodržať postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba pri využití práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka už splatnosťou nezaplatenej splátky, t.j. v posudzovanom spore splátkou splatnou v máji 2015 a nie samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti, resp. doručením žalovanému. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

3. Žalobca reagoval tak, že trvá na žalobe. Úver bol zosplatnený dňa 21.03.2016 a žaloba na súd bola odoslaná dňa 06.03.2019. Z uvedeného vyplýva, že žalobca súdu žalobu zaslal mesiac pred uplynutím premlčacej doby. Postup orgánov ochrany práva je absolútne „nevýchovný“ paternalistický, ale aj absurdný a v rozpore so zásadou rovnosti, vigilantibus iura, neminem laedere a pod., ktoré by mali v podstate platiť aj pre „privilegovaného“ spotrebiteľa; opakom je potom neprípustné zvýhodňovanie dlžníka oproti veriteľovi, ktorému inak reálne hrozí riziko nevykonalosti ani len elementárneho nároku bez akéhokoľvek príslušenstva voči dlžníkovi, ktorý sa tak neoprávnene obohacuje na jeho úkor za asistencie súdov. Žalobca ďalej poukázal na rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co 161/2014, Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co 945/2015.

4. Žalobca poukázal tiež na tú skutočnosť, že má nárok na zaplatenie zmluvného úroku po zosplatnení úveru. Povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky odstúpením od zmluvy nezaniká. Odstúpením sa menia výlučne len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť; dlžník naďalej nie je povinný plniť v lehotách a za podmienok stanovených v Zmluve, ale na požiadanie v plnom rozsahu (celú dlžnú čiastku s úrokmi). Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru veriteľom je prejavom vôle veriteľa smerujúcim k zániku povinnosti dlžníka platiť svoj dlh v splátkach a k vzniku novej povinnosti, zaplatiť celý dlh jednorázovo v stanovený termín. Z tohto prejavu vôle žiadnym spôsobom nevyplýva, že veriteľ mení záväzok dlžníka a v ostatných jeho právach a povinnostiach je účelovo viazaný výlučne na termín splatenia a spôsob splatenia úveru. Zo Zmluvy o úvere v zmysle ustanovenia § 497 zákona č. 513/1991 Zb. zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. V uvedenom zákonom ustanovení sa neuvádza, že dlžník je povinný platiť úroky len do času splatnosti, ako si to mylne vykladá súd nad rámec predmetného ustanovenia. Podľa ustanovenia § 2 písmeno d) zákona č. 129/2010 Z.z. zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Žalobca poukázal na ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého veriteľ má nárok na úroky z úveru až do času riadnej úhrady poskytnutého úveru. Z obsahu uvedeného ustanovenia nie je možné dospieť k takému záveru, že veriteľ nemá v prípade zosplatnenia úveru nárok na zmluvný úrok. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých finančných prostriedkov, preto má dlžník zásadne povinnosť splatiť úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné.

5. Uznesením č.k. 9Csp/27/2019-119 súd vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Žalovaný doručil súdu písomné vyjadrenie, v ktorom poukázal na svoju ťaživú sociálnu situáciu. Poberá starobný dôchodok vo výške 470,20 Eur, z ktorého musí platiť platby za elektrinu a ostatné základné potreby. Do úmrtia svojej družky dňa 28.06.2015 úver splácali. Po úmrtí družky úver splácať nemohol.

6. Súd nariadil pojednávanie na deň 31.07.2019. Žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní.

7. Žalovaný vypovedal tak, že navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť, pretože jeho sociálna situácia nie je dobrá. Žije sám, pretože družka F. E. zomrela a do jej úmrtia platili splátky úveru v dohodnutých lehotách.

8. Dokazovanie súd vykonal prečítaním listinných dôkazov, ktoré tvoria súčasť súdneho spisu: Obchodných podmienok pre úver - Lepšia splátka na čl. 5 až 8, Všeobecných obchodných podmienok Poštovej banky a.s. na čl. 9 až 26, Sadzobníka poplatkov Poštovej banky a.s. na čl. 27 až 52.

9. Medzi Poštovou bankou a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava a žalovaným bola uzavretá Zmluva o úvere - Lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX. Zmluvné strany sa dohodli na výške úveru 11.000,00 Eur, výške mesačnej splátky: 210,00 Eur, výške úrokovej sadzby: 16,9% ročne. V Zmluve je dohodnutý dátum prvej splátky: 25.03.2013, dátum každej ďalšej splátky k 25.dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti úveru: 25.02.2021, počet mesačných splátok bol dohodnutý na 96. RPMN: 19,49%, celková výška nákladov: 9.519,27 Eur. Priemerná RPMN: 12,92%. Súčasťou Zmluvy o úvere sú Obchodné podmienky pre úver a Všeobecné obchodné podmienky Poštovej banky a.s.. Podľa čl. 6.2 Obchodných podmienok Poštovej banky a.s., banka je oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva, ak je klient v omeškaní s platením splátok (zmluva o úvere na čl. 60).

10. Poštová banka a.s. upozornila žalovaného na splatenie dlžnej časti úveru výzvou zo dňa 22.02.2016 (listinný dôkaz na čl. 57), v ktorej upozorňuje žalovaného na zaplatenie pohľadávky banky, ktorá ku dňu 22.02.2016 bola vyčíslená sumou 3.087,25 Eur, takže pohľadávky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere je viac ako tri mesiace po lehote splatnosti a pozostávala z omeškaných splátok vo výške 3.076,10 Eur a poplatkov vo výške 11,15 Eur.

11. Podaním zo dňa 21.03.2016 Poštová banka a.s. vyzvala žalovaného na úhradu dlžnej sumy s tým, že žalovaný podstatným spôsobom porušil ustanovenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.02.2013, takže pohľadávka banky ku dňu 21.03.2016 sa stáva predčasne splatnou v celom rozsahu. Výšku dlžnej sumy Poštová banka a.s. k tomuto dátumu vyčísliła nasledovne: dlžná istina: 10.934,74 Eur, úrok: 1.706,14 Eur, poplatky za upomienky: 14,65 Eur, dlžná suma celkom: 12.655,53 Eur.

12. Finančné prostriedky, ktoré žalovaný zaplatil boli špecifikované Poštovou bankou a.s. v listine: „Aktuálny stav úveru“, z ktorého listinného dôkazu bolo preukázané, že žalovaný nesplácal úver riadne a včas v dohodnutých splátkach 210,00 Eur mesačne počnúc od 25.06.2015, kedy zaplatil splátku vo výške 99,25 Eur, úver nesplácal vôbec.

13. Pohľadávka, ktorá je predmetom súdneho konania bola postúpená Poštovou bankou a.s. na žalobcu Zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzavretá medzi zmluvnými stranami dňa 06.08.2018 (listinný dôkaz na čl. 65 až 68 spisu).

14. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

15. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

16. V posudzovanej právnej veci bola pohľadávka, ktorá je predmetom sporu postúpená, takže žalobca je aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

17. Podľa § 290 Civilného sporového poriadku spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

20. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

21. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010, účinnom ku dňu 26.02.2013, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

25. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

26. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

27. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

28. Podľa § 122 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka lehota určená podľa dní začína dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní. Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň. Ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

29. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

30. Vyššie citované zákonné ustanovenia súd aplikoval na zistený skutkový stav.

31. Právny vzťah strán sporu z titulu Zmluvy o úvere zo dňa 26.02.2013 č. XXXXXXXXXXXX je ako absolútny obchod, obchodno-právny, ale dochádza aj k jeho spravovaniu ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. účinného v čase vzniku zmluvného vzťahu dňa 26.02.2013. Spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu je daný tým, že právny predchodca žalobcu tu vystupoval ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pretože úver nebol použitý na výkon zamestnania, povolania ani podnikania, ktorá skutočnosť nebola medzi zmluvnými stranami sporná. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitou anomáliou medzi právnymi poriadkami, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na právny úkon má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy zásadne medzi obchodníkmi, ak Občiansky zákonník ako kódex Občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (vid'. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 5MCdo 20/2009). V prípade dualistickej právnej úpravy súkromného práva sa na spotrebiteľský právny vzťah použije Obchodný zákonník, ak by sa aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky postavenie spotrebiteľa zhoršilo oproti právnej úprave občianskoprávnej. Na právny vzťah založený Zmluvou o úvere je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. a ustanovenia Občianskeho

zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, pretože žalobca konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný zmluvu uzatváral ako nepodnikateľ- spotrebiteľ.

32. Súd skúmal, či žaloba bola podaná včas v trojročnej premlčacej dobe. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania tým zabraňuje dlhodobému trvaní práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva, prípadne ako je to v tomto prípade s poukazom na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, žalobca si nemôže uplatňovať premlčané právo. Zásada hospodárnosti konania vedie konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil, či je nárok uplatnený včas, pretože v prípade, že beh premlčacej doby sa skončil, súd prednostne posúdi, či je nárok premlčaný, a ak tomu tak je, môže rozhodnúť vo veci samej bez potreby vykonávania ďalších dôkazov.

33. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. V zmysle ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. Zásada hospodárnosti viedla súd k tomu, aby prednostne posúdil, či je nárok žalobcu uplatnený včas, pretože pokiaľ je nárok premlčaný vedie takýto postup k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej bez potreby vykonávania ďalších dôkazov.

34. Povinnosťou súdu bolo v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka skúmať, či bol nárok žalobcom uplatnený včas. V zmysle § 101 Občianskeho zákonníka premlčacia doba je trojročná. Podľa ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka táto začína plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú využíva veriteľ právo na zosplatenie. Plnenie medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bolo dohodnuté v splátkach. Deň zročnosti jednotlivých splátok vyplýva zo Zmluvy o úvere zo dňa 26.02.2013. Povinnosťou žalovaného bolo dlh splácať v splátkach, ktoré vyplývajú zo Zmluvy o úvere.

35. Veriteľ postupoval podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a vyhlásil úver za predčasne splatný ku dňu 21.03.2016. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Veriteľ postupoval pri zosplatení úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba pri využití práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka najneskôr dňa 23.02.2016 a uplynula dňa 23.02.2019 a nie samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti, resp. doručením podania veriteľa o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovanej. Vo výzve zo dňa 22.02.2016 na splatenie dlžnej časti úveru, ktorá je pripojená na čl. 57 súdneho spisu Poštová banka a.s. konštatuje, že ku dňu 22.02.2016 je pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere viac ako tri mesiace po lehote splatnosti a veriteľ ju vyčíslil sumou 3.087,25 Eur. Pri využití práva na zosplatenie podľa § 565 Občianskeho zákonníka nemôže veriteľ ihneď pristúpiť po omeškaní splátky k zosplateniu, ale toto právo mu patrí až po tom, čo uplynie lehota troch mesiacov od nezaplatenia splátky. Túto lehotu poskytuje zákon spotrebiteľovi, aby si zaobstaral peňažné prostriedky na zaplatenie dlžnej sumy a až po jej uplynutí nastáva strata výhody splátok. To však nemá vplyv na počiatok plynutia premlčacej doby podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ktorá začína plynúť zročnosťou nesplnenej splátky, v danej veci splátky vyčíslenej veriteľom ku dňu 22.02.2016. Pokiaľ žalobca podal žalobu dňa 07.03.2019, podal ju po uplynutí zákonnej premlčacej doby. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahraďiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel. Súd skúmal, či žaloba bola podaná žalobcom včas ex offo v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka.

36. Z týchto dôvodov, súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Čo sa týka úrokov, či už dlžných úrokov z úveru alebo úrokov z omeškania, ako aj náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktoré sú akcesorickými nárokmi podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a tieto podliehajú rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný a teda pokiaľ bola istina uplatnená po uplynutí trojročnej premlčacej

doby, rovnako úroky, ktoré sú spojené s uplatnením pohľadávky boli uplatnené po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Záverom súd poznamenáva, že zmluvy o spotrebiteľských úveroch sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a berúc do úvahy ustanovenie § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri vyhlásení predčasnej splatnosti je nutné právny vzťah prednostne posúdiť v zmysle právnych noriem obsiahnutých v Občianskom zákonníku. V zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka rieši situáciu, keď sa zmluvné strany dohodli na zaplatení záväzku v splátkach za stavu, že dlžník sa dostal do omeškania so zaplatením niektorej so splátok a veriteľ má právo na zaplatenie celej pohľadávky naraz. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

37. Pokiaľ žalobca tvrdí, že má nárok na zaplatenie zmluvných úrokov aj po zosplatnení úveru, súd konštatuje, že pokiaľ nastal stav predčasného zosplatnenia úveru a súčasne spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľovi patrili úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby peňažných prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľovi by naďalej patrili úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Popreli by sa tým účinky veriteľom vyvolanej zmeny spôsobu splatnosti záväzku a veriteľovi by úroky patrili tak, ako keby k zmene ani nedošlo, zatiaľ, čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

38. Otázkou dokedy je dlžník povinný platiť úroky z úveru, ak došlo k predčasnej splatnosti dlhu, Občiansky zákonník výslovne neupravuje.

39. Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

40. Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

41. Ani zo zákonnej úpravy Obchodného zákonníka nevyplýva, že po vyhlásení celého úveru za splatný sa ďalej úročí istina úveru až do zaplatenia (vrátenia peňažných prostriedkov prislúchajú úroky len v prípade vrátenia peňažných prostriedkov pred dobou splatnosti podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka). Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (§ 503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta Obchodného zákonníka). Ak požičané finančné prostriedky vracia dlžník formou splátok, úroky z každej splátky sú splatné len spolu so splatnosťou samotnej splátky. Ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti, dlžník už formou splátok neplní svoj záväzok, ktorý je splatný ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti. Niet dôvodu, aby ďalej plynula splatnosť úrokov zo splátok, na ktoré už dlžník nemá nárok.

42. Z uvedeného vyplýva, že ak zanikne dlžníkovi možnosť zaplatiť veriteľovi poskytnutý úver formou splátok, zaniká jeho povinnosť platiť zmluvný úrok vo vzťahu k jednotlivým splátkam po tom, ako došlo k zosplatneniu celého úveru. Ak teda zaniká právo dlžníka splácať úver v zmluve v dohodnutých splátkach, potom zaniká jeho povinnosť platiť veriteľovi z poskytnutej istiny úroky po zosplatnení dlhu.

43. Pokiaľ žalobca poukazuje na neprimeranú ochranu spotrebiteľov súd zdôrazňuje, že spotrebiteľ je vždy slabšou stranou v sporoch, ktoré vznikajú zo spotrebiteľských zmlúv. Je to práve veriteľ, ktorý podniká v oblasti poskytovania úverov, takže lepšie pozná príslušné ustanovenia, či už Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, všeobecné obchodné podmienky, ktoré sa týkajú zmlúv o úveroch, je mu známe, kedy si môže uplatniť právo. Pokiaľ spotrebiteľ neplatil úver v dohodnutých splátkach, nič

mu nebránilo kedykoľvek po splatnosti, tej ktorej splátky, ktorá zaplatená nebola podať žalobu o plnenie, prípadne podať žalobu o plnenie ihneď po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Práve postup veriteľa možno hodnotiť ako nezodpovedný, keď okamžitú splatnosť úveru vyhlásil dňa 21.03.2016, pohľadávku následne postúpil na žalobcu, ktorý žalobu podal dňa 07.03.2019.

44. Súd žalobu žalobcu zamietol z toho dôvodu, že bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

45. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

47. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania aj bez návrhu rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Žalovaný bol v spore úspešný a vznikol mu nárok na náhradu trov sporu, avšak v spore mu žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov sporu proti žalobcovi nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, v lehote 15 dní odo dňa doručenia, na Okresný súd Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, Lučenec písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že,

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.